

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 77 | 6-12 december 2021

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 153 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

7 december: De autoriteiten hebben Şükrü İpek, een voormalige leraar die op beschuldiging van terrorisme is veroordeeld wegens zijn vermeende banden met de Gülen-beweging, [gearresteerd](#) en naar de gevangenis gestuurd, waardoor zijn vrouw, die ALS (amyotrofe laterale sclerose) heeft, zonder verzorging achterblijft.

8 december: Mehmet Emin Özkan, een zieke 83-jarige gevangene, is positief [getest](#) op Covid-19. Özkan lijdt aan Alzheimer, aneurysma, bloeddrukproblemen en struma, alsook nier- en darmstoornissen. De autoriteiten hebben eerder herhaalde verzoeken om zijn vrijlating genegeerd.

9 december: De autoriteiten hebben [Bekir Bayram](#) niet vrijgelaten, een 72-jarige man die was veroordeeld wegens vermeende banden met de Gülen-beweging en die aan congestief hartfalen lijdt. Volgens de berichten zou Bayram binnen enkele dagen een hartoperatie ondergaan.

10 december: Hülya Durmuş, een 41-jarige vrouw die lijdt aan lymfeklierkanker in de vierde graad, heeft in een brief die zij op de sociale media heeft geplaatst, [verklaard](#) dat zij de zorg voor haar gehandicapte zoon heeft moeten overnemen na de opsluiting van haar echtgenoot wegens vermeende banden met de Gülen-beweging.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

9 december: Garibe Gezer, een gevangene die eerder had beweerd dat zij was geslagen en seksueel geïntimideerd door gevangenisbewakers in Kocaeli, werd [dood aangetroffen](#) in haar cel. Volgens berichten in de media [waren](#) de advocaten niet aanwezig bij het onderzoek op de plaats van het delict in de cel en kregen zij het rapport niet te zien.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#), een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

9 december: De Stichting voor de Mensenrechten in Turkije (TİHV) en de Vereniging voor de Mensenrechten (İHD) [meldde](#) dat in de eerste 11 maanden van 2021 17 mensen in Turkije zijn ontvoerd en dat 11 van hen tijdens hun verdwijning aan marteling of mishandeling zijn onderworpen.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

6 december: Een aanklager in Istanboel [klaagde](#) drie afvalwerkers aan die protesteerden nadat de politie een inval had gedaan in hun depots, en eiste tot 17 jaar gevangenisstraf voor elk van hen.

7 december: De politie in Istanboel [grijpt](#) in bij een demonstratie om de vrijlating van een zieke gevangene te eisen, en houdt drie mensen aan.

9 december: De door de regering benoemde rector in de Boğaziçi-universiteit [dient](#) strafklachten in tegen 16 academici die deelnamen aan een dagelijks protest op de campus tegen zijn benoeming.

10 december: Het bureau van een districtsgouverneur in Antalya [verbiedt](#) een bijeenkomst die door vakbonden was georganiseerd om te protesteren tegen de hoge kosten van levensonderhoud.

11 december: Een aanklager in Istanbul [klaagt](#) 14 studenten aan die demonstreerden tegen de door de regering aangestelde rector in de Boğaziçi-universiteit, en eist gevangenisstraffen op vier verschillende aanklachten.

11 december: De politie in Şırnak [houdt](#) Serhat Küçük aan, een kaderlid voor een vereniging die is opgericht uit solidariteit met mensen die familieleden hebben verloren in het gewapende conflict in het overwegend Koerdische zuidoosten in Turkije.

12 december: Een demonstratie in Ankara van een jeugdbeweging tegen de hoge kosten van levensonderhoud werd met politiegeweld [beantwoord](#). De politie verhinderde de bussen met demonstranten die uit Izmir en Istanboel Ankara binnenkwamen, waarbij ten minste 10 mensen gewond raakten. De politie greep ook in bij het protest in de stad en hield minstens 90 mensen kort aan.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

6 december: Een openbare aanklager in Ankara [klaagt](#) 103 gepensioneerde admirals aan en eist gevangenisstraffen tot 12 jaar voor elk van hen. De admirals worden beschuldigd van poging tot omverwerping van de grondwettelijke orde, vanwege een gezamenlijke verklaring waarin zij kritiek uitten op regeringsplannen om een internationaal verdrag over het

gebruik van de Bosporus- en de Dardanellenstraat te herzien.

7 december: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens [verweet](#) Turkije het recht op vrije meningsuiting van een voormalige leraar te hebben geschonden, door te stellen dat openbare uitlatingen ten gunste van de Gülenbeweging vóór een coupoging in juli 2016 geen misdrijf vormen.

7 december: Een lid van de extreemrechtse MHP in Konya heeft de lokale journalist Özcan Saraç fysiek [mishandeld](#) en met de dood bedreigd. Het incident vond plaats nadat Saraç een exposé over een MHP-bestuurder had gepubliceerd.

7 december: De aanklagers in Istanboel [klagen](#) de journalisten Doğan Ergün en İzel Sezer aan en eisen gevangenisstraffen tot 11 jaar en vier maanden op een aantal aanklachten wegens het berichten over beschuldigingen van omkoping waarbij de president betrokken is.

7 december: Een rechtbank in Aydın [besluit](#) de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over vermeende corruptie in verband met een online-portefeuille-app.

8 december: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) journalist Gülşen Koçuk tot één jaar, 10 maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda via sociale media.

8 december: De politie in Antalya heeft journalist Hazar Dost, die in de provincie was om nieuws te volgen, kort [vastgehouden](#).

9 december: Uit berichten [blijkt](#) dat Hüseyin Gökoğlu, een Koerdische politicus wiens huis vorige week zonder huiszoekingsbevel met geweld door de politie werd binnengevallen, is aangehouden voor een verhoor op beschuldiging van belediging van de president.

9 december: De politie in Malatya heeft twee mensen [aangehouden](#) op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda op sociale media.

9 december: De autoriteiten [blokkeren](#) de toegang tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van omkoping waarbij verscheidene hoge politiechefs betrokken zijn.

10 december: Aanklagers in Istanboel hebben journalist Hasan Cemal in staat van beschuldiging [gesteld](#). Hij eist tot acht jaar gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van de president op sociale media.

10 december: De politie in Van heeft kortstondig krantenverdelers Özgür Ali Ağaoğlu [aangehouden](#) zonder aanhoudingsbevel, en heeft ongeveer 200 exemplaren van de kranten Yeni Yaşam en Xwebûn in beslag genomen.

10 december: De politie in Mersin heeft 11 mensen [aangehouden](#) omdat zij tijdens de viering van Newroz terroristische propaganda zouden hebben verspreid.

10 december: Een rechtbank in Kayseri [besloot](#) de toegang te blokkeren tot een online artikel dat was gepubliceerd door een persvrijheidsmonitor om verslag uit te brengen over een eerder toegangsverbod voor nieuwsberichten over een lokale ambtenaar die in elkaar zou zijn geslagen omdat hij niet was opgestaan voor een districtsgouverneur.

11 december: De politie in Zonguldak [hield](#) een persoon aan omdat hij een foto van de president op de grond had gegooid. Later op dezelfde dag werd de arrestant door een rechtbank gearresteerd op beschuldiging van belediging van de president.

11 december: De aanklagers in Diyarbakır [klagen](#) de voormalige burgemeester van Kars, Ayhan Bilgen, aan op beschuldiging van belediging van de president.

11 december: Een rechtbank in Antalya [besloot](#) de toegang te blokkeren tot drie nieuwsverslagen over een moord die plaatsvond in een studentenflat die door een religieuze groepering wordt beheerd.

12 december: De politie [houdt](#) drie populaire YouTubers aan die bekend staan om hun politieke straatinterviews.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

10 december: Een rechtbank in Istanboel [verwierp](#) een beroep voor de vrijlating van de leider van het maatschappelijk middenveld Osman Kavala, die sinds 2017 achter de tralies zit op grond van een reeks verschuivende aanklachten, ondanks een bevel van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het besluit kwam twee dagen nadat president Recep Tayyip Erdoğan de media had [verteld](#) dat Turkije Europese besluiten over Kavala zal blijven negeren, mogelijk

verwijzend naar een recente tussentijdse resolutie van het Comité van Ministers van de Raad van Europa om een inbreukprocedure tegen Ankara te starten.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

10 december: Een rechtbank in İstanbul heeft een beroep [verworpen](#) voor de vrijlating van de leider van het maatschappelijk middenveld Osman Kavala, die sinds 2017 achter de tralies zit op grond van een reeks verschuivende aanklachten, ondanks een bevel van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het besluit kwam twee dagen nadat president Recep Tayyip Erdoğan de media had [verteld](#) dat Turkije Europese besluiten over Kavala zal blijven negeren, mogelijk verwijzend naar een recente tussentijdse resolutie van het Comité van Ministers van de Raad van Europa om een inbreukprocedure tegen Ankara in te stellen.

10 december: Uit een nieuw [rapport](#) van het Arrested Lawyers Initiative blijkt dat de Turkse autoriteiten sinds een mislukte staatsgreep in 2016 meer dan 1.600 advocaten hebben vervolgd en 615 van hen hebben gearresteerd op beschuldiging van terrorisme.

11 december: Advocate Sümeyra Bulduk [maakte bekend](#) dat ze werd mishandeld tijdens een bezoek aan haar cliënten in een gevangenis in Tekirdağ. Bulduk vertegenwoordigt twee voormalige politiechefs die sinds 2014 in de gevangenis zitten vanwege hun rol in corruptieonderzoeken in 2013 waarbij hoge regeringsfunctionarissen betrokken waren.

KOERDISCHE MINDERHEID

7 december: Aanklagers hebben Osman Şiban [aangeklaagd](#) wegens terrorisme. Şiban zou vorig jaar uit een militaire helikopter zijn gegooid nadat hij door gendarmes was aangehouden en raakte daarbij zwaargewond.

7 december: Een rechtbank in Diyarbakır [sprak](#) de voormalige HDP-afgevaardigde Levent Tüzel vrij, die terechtstond in het kader van een onderzoek naar het Congres voor een Democratische Samenleving (DTK), de overkoepelende organisatie van de Koerdische politieke beweging.

8 december: De politie in Adana heeft de voormalige HDP-afgevaardigde Mehmet Ali Aslan korte tijd [vastgehouden](#).

8 december: De politie in Şırnak heeft lokale HDP-leden en kaderleden Abdullah Kaçmaz, Mehmet Miraç Dinç en Sümeyye Gök [aangehouden](#).

8 december: Een rechtbank in Diyarbakır heeft journalist Gülşen Koçuk [veroordeeld](#) tot één jaar, 10 maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda via sociale media. Koçuk is verslaggever voor de pro-Koerdische website Jinnews.

9 december: Uit berichten [blijkt](#) dat Hüseyin Gökoğlu, een Koerdische politicus wiens huis vorige week zonder huiszoekingsbevel met geweld door de politie werd binnengevallen, is [aangehouden](#) voor een verhoor op beschuldiging van belediging van de president.

10 december: De politie in Van heeft kortstondig krantenverdelers Özgür Ali Ağaoglu [aangehouden](#) zonder aanhoudingsbevel, en heeft ongeveer 200 exemplaren van de kranten Yeni Yaşam en Xwebûn in beslag genomen.

10 december: De politie in Mersin heeft 11 mensen [aangehouden](#) omdat zij tijdens de viering van Newroz terroristische propaganda zouden hebben verspreid.

11 december: De openbare aanklagers in Diyarbakır hebben de voormalige burgemeester in Kars, Ayhan Bilgen, in staat van beschuldiging [gesteld](#) wegens belediging van de president.

11 december: De politie in Şırnak [deed](#) een inval in een districtshoofdkwartier van de HDP, waarbij 26 mensen werden [aangehouden](#), onder wie Naim İned, districtsleider van de partij.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

7 december: [Nusret Muğla](#), een zieke 84-jarige man die een gevangenisstraf uitzit op verdenking van banden met de Gülen-beweging, zei in een telefoongesprek met zijn familie dat zijn gevangenis geen verwarming of basisbehoeften had.

FOLTERING EN MISHANDELING

6 december: Uit mediaberichten [blijkt](#) dat een gevangenis in Diyarbakır een gedetineerde, Aziz Tufan, al meer dan twee maanden in een eenpersoonscel vasthoudt.

9 december: In een video die op de Turkse sociale media circuleerde, werd [gezien](#) hoe een politieagent en een buurtwacht in Aydın een jonge man in elkaar sloegen en met de dood bedreigden.

9 december: Garibe Gezer, een gevangene die eerder beweerde dat ze was geslagen en seksueel geïntimideerd door gevangenisbewakers in Kocaeli, werd [dood aangetroffen](#) in haar cel.

9 december: Volgens berichten in de media werd een gevangene, Kadri Katar, [mishandeld](#) tijdens een onvrijwillige overplaatsing van Şırnak naar Erzurum. Volgens de berichten hebben de gevangenisautoriteiten ook een disciplinair onderzoek naar Katar ingesteld en een bezoekverbod van een maand opgelegd.

9 december: De Stichting voor de Mensenrechten van Turkije (TİHV) en de Vereniging voor de Mensenrechten (İHD) [meldden](#) dat 415 mensen in de eerste 11 maanden van 2021 in gevangenis en detentiecentra zijn gemarteld.

10 december: De politie in Şırnak heeft een persoon fysiek [mishandeld](#) die reageerde op een gepantserd politievoertuig dat voor zijn winkel geparkeerd stond.

11 december: Advocate Sümeyra Bulduk [maakte bekend](#) dat zij mishandeld werd tijdens een bezoek aan haar cliënten in een gevangenis in Tekirdağ. Bulduk vertegenwoordigt twee voormalige politiechefs die sinds 2014 in de gevangenis zitten vanwege hun rol in corruptieonderzoeken in 2013 waarbij hoge regeringsfunctionarissen betrokken waren.

VROUWENRECHTEN

9 december: Een aanklager in Ankara heeft strafvermindering [gevraagd](#) voor Fedai Varan, een man die in 2019 op klaarlichte dag de keel van zijn ex-vrouw doorsneed, onder verwijzing naar "goed gedrag" en "provocatie".